

NV-01230-23
Remiss av Naturvårdsverkets
föreskrifter som fastställer
produktavgiftens
storlek

Naturvårdsverket
registrator@naturvardsverket.se

2024-09-17

Ärendenummer NV-01230-23

Synpunkter från Håll Sverige Rent

Håll Sverige Rent är positiva till den nya lagstiftningen med ökade krav på producenterna. Vi vill emellertid påminna om syftet med lagen; att minska negativ påverkan på miljön från nedskräpning av engångsprodukter i utomhusmiljöer.

Modellen bygger på att producenterna belastas med kostnader för nedskräpning av sina produkter och att de därmed får ett incitament att arbeta förebyggande. Vi är angelägna om att den sanna kostnaden för nedskräpning blir synlig och att modellen blir enkel och transparent.

Naturvårdsverkets föreskrifter fastställer produktavgiftens storlek för år 2024 och innebär att en producent ska betala en fastställd produktavgift.

Beräkningen baseras på

- a) uppgifter om kommunernas kostnader
- b) resultat från skräpmätningar
- c) uppgifter om antal produkter som släppts ut på den svenska marknaden

Kommunernas sammantagna kostnader fördelas på de engångsprodukter som ska belastas med produktavgifter. Håll Sverige Rent tror att kostnaderna är underskattade

- Produktavgiften utgår från Naturvårdsverkets fastställda kostnad för kommunens nedskräpning inte den inrapporterade kostnaden.

Naturvårdsverkets fastställda kostnader för kommunens nedskräpning minskade från 483 miljoner – 302 miljoner. Alltså med 181 miljoner kronor eller ca 40%.

Håll Sverige Rent har i remissvaret ang nedskräpningsavgifter KN2024/01399 framfört brister i beräkningen av de fastställda kostnaderna;

- Underlaget baseras på information från 227 kommuner avseende kostnadsposterna uppstädning, administration och planering, insamling och rapportering, informationsspridning.
- Det saknas från 22% av kommunerna.
- Den data som inkommit är väldigt varierande. Från 0,16kr/invånare - 320kr/invånare
- Kostnad för transport och behandling ingår ej trots att det enligt EU-direktivet är en kostnad som ska ersättas.

En rad faktorer ligger till grund för de fastställda kostnaderna via ett sk prediktionsvärde som ska ge myndigheten vägledning till att validera kommunernas inrapporterade kostnader.

Resultatet av värdering med hjälp av prediktionsvärde:

- Inga kommuner får tillbaka mer än de rapporterat
- 221 kommuner får tillbaka mindre än de rapporterat
- 2 kommuner får tillbaka exakt det de rapporterat
- 67 kommuner får ingen ersättning
- Modellen skär kostnader genomsnittligt och tar inte hänsyn till enskilda poster från den inrapporterade datan såsom informationspridning. Just kostnaden för informationsspridningen anser Håll Sverige Rent borde vara frikopplad från bedömningsmodellen då det inte finns någon vägledning i hur mycket en kommun bör informera om att inte skräpa ner. Håll Sverige Rent anser också att utgiften för informationsinsatser inte borde räknas som en kostnad utan snarare som en investering för minskade framtida städkostnader.

Konsekvensen av att minska de kommuner som uppfattas överrapportera men inte höja de som uppfattas underrapportera slår felaktigt. Som exempel så får Lidingö kommun tillbaka 60% av sina rapporterade kostnader medan Södertälje kommun endast får tillbaka 40%.

Håll Sverige Rent anser att de föreslagna kostnaderna inte motsvarar verkligheten. Då producenten inte belastas med sin verkliga kostnad blir incitamentet svagare att åtgärda problemet. Kommuner som tar hand om uppstädningen av vissa engångsplastprodukter får inte täckning för sina kostnader. Konsekvensen blir att vi är tveksamma till att implementeringen kommer lösa nedskräpningsproblematiken från särskilda engångsplastprodukter.

Den största delen av nedskräpningen i Sverige består av dessa produkter och även om det relativt sett (i %) utgår låga tal i avfallsstatistiken, så är vår konsumtion av produktkategorin av en sådan dignitet att även t ex 1% plastbärkassar som rymmer systemet och hamnar i naturen motsvaras av drygt 1,5 miljoner kassar.

Remissdokumentet nämner att det inte finns utrymme för alternativa formuleringar eller sätt att beräkna produktavgifterna (missiv NV 01230-23 (1)) men för att säkerställa att ekonomiska incitament verkligen främjar miljöförbättringar behövs förbättringar och justeringar i systemet.

Håll Sverige Rent föreslår därför att man gör om beräkningen för kommunernas kostnader så att de stämmer överens med verkligheten.

Vänliga hälsningar

A handwritten signature in black ink that reads "Johanna Ragnartz". The signature is written in a cursive style and is positioned to the left of a vertical line.

Johanna Ragnartz

VD, Håll Sverige Rent